

Helmikuu 2019

IHMISTEN, TAVAROIDEN JA TIEDON SUJUVA LIKKUMINEN VARMISTETTAVA KOKO MAASSA

**KESKUSTAN
LIKKENNELINJAUS**



**KESKUSTAN
POLITIIKKA-
LINJAUKSET
2019**

Keskusta tiivistää ja priorisoi politiikkalinjauksistaan eduskuntavaaliohjelmansa tavoitteet. Ne sovitetaan talouden raameihin.

Suomen kilpailukyvyyn edistäminen, ilmastonmuutoksen torjunta sekä alueiden elinvoima ja saavutettavuus edellyttävät toimivia liikenneyhteyksiä, kunnossa olevia liikenneväyliä sekä nopeita laajakaistayhteyksiä koko maassa.

Suomea on kehitettävä tasa-arvoisesti, ja ihmisiä kuunnellen. Puolustamme ihmisen vapautta valita asuinpaikkansa yhtä lailla syrjäisen soratien päästä kuin tiivistä kaupunkikeskustasta. Haluamme kehittää toimivia liikenneyhteyksiä, joilla turvataan teollisuuden, kaupan, tavaroiden ja ihmisten sujuva liikkuminen koko maassa. Tiet niin syrjäkylille kuin kaupungin keskustaan ovat yhtä lailla kehittämisen arvoisia.

Lupaamme tehdä päätöksiä reilulla ja oikeudenmukaisella tavalla. Tunnustamme päätöksenteossa vallitsevat tosiasiat. Suomi on ja tulee aina olemaan pitkien etäisyyksien ja harvan asutuksen maa. Esimerkiksi oman auton käyttäminen on monille jatkossakin välttämätöntä.

LIKKENNEVÄYLIEN RAHOITUS

Haluamme edistää oikea-aikaista väylärakentamista sekä ennaltaehkäisevää tiestön korjaus- ja tutkimustoimintaa. Tiestön, ratojen ja vesiväylien säännöllinen huolto tulee aina halvemmaksi kuin viimeiseen asti lykätty perusrakennus.

Ensi vuosikymmenellä Suomessa on erilaisia väyliin liittyviä tarpeita yhteensä yli 60 miljardin euron verran. Uusien liikennehankkeiden tulee perustua ensi vaalikaudella käyttöön otettavaan 12 vuoden pituiseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Siinä on tarkasteltava kaikkia kulkumuotoja kokonaisuutena. On otettava huomioon kaupunkiseutujen, työ- ja asuinalueiden, pitkämatkaisen liikenteen ja haja-asutusalueiden erilaisia tarpeita.

Liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamiseksi ja väylien kunnossa pitämiseksi tarvitsemme normaalin valtion budjettirahoituksen lisäksi myös muita rahoitusmuotoja. Hankkeet on suunniteltava myös niin, että Suomi pärjäisi paremmin EU:n väylärahojen jaossa.



Olemme valmiita uudistamaan väylärahoitusta. Mielestämme ratkaisu hankkeiden rahoittamiseksi on uusi valtioenemmistöinen hankeyhtiö tai hankekohtaisesti rakennettavat yhtiöt. Tällaisia päätöksiä on jo tehty rautatiehankkeiden osalta. Uusien väylärahoitusmallien käyttöön ottaminen antaa mahdollisuuden kohdentaa valtion budjettirahoitusta aiempaa enemmän alemman asteiselle tiestölle, jonne markkinaehtoista rahoitusta ei saada.

Keskustan aloitteesta ja kuluvalle vaalikaudella toteutettua huonokuntoisten väylien kunnostamista (ns. korjausvelkaohjelma) on jatkettava tekemällä perusväylänpidon rahoitukseen vuosittainen vähintään 300 miljoonan euron lisäys.

Suhtaudumme avoimesti ja ennakkoluulottomasti kansainvälisten suurhankkeiden valmistelun jatkamiseen, esimerkiksi Tallinnan tunneliin.

LIIKENTEEN PÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMINEN

Liikenteen päästöjen vähentämisessä on edettävä suunnitelmallisesti, määrätietoisesti, vaiheittain ja myös maltilla. Ilmasto ei pelastu sillä, että autoilusta tehtäisiin vain kalliimpaa. Päätösten on perustuttava tutkittuun tietoon, huomioiden erilaisten ratkaisumallien vaikutusarvioinnit sekä teknologia ja sen kehitysnäkymät.

Mikään yksittäinen keino ei riitä, vaan tarvitaan useita

ratkaisuja. Myöskään yksi vaalikausi ei riitä ratkaisemaan maailmanlaajuisia ilmastohaastetta. Siksi Suomeen tarvitaan yli vaalikausien ulottuva parlamentaarisesti sovittu ohjelma.

Fossiilisista polttoaineista on siirryttävä uusiutuvaan energiaan. Se on mahdollista polttoaineiden jakeluvaihtoehtojen, liikenteen sähköistymisen ja palvelullistamisen sekä tehokkaamman julkisen liikenteen avulla. Päästöjen kokonaismäärää arvioitaessa on otettava huomioon polttoaineen tuotantotavat.

Liikenteen täyssähköistymisestä on puhuttu vuosia. Haasteena on nykyisen teknologian mukaisten akkujen lyhyt käyttöikä, mineraalien saatavuus, latauspisteiden pieni määrä ja talvesta johtuvat haasteet. Sähköautojen tällä hetkellä korkea hinta on yksi keskeinen hankintaa hidastava tekijä.

Myös kävelyn ja pyöräilyn edistämällä voidaan saavuttaa liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemistä.

Tarvitaan, pitkäjänteistä ja kestävästä elinkeinopolitiikkaa, joka edesauttaa ilmastoystävällisen liikenteen ratkaisuja. Esimerkiksi biokaasuautojen tankkausasemille ja sähköautojen latausasemille voitaisiin myöntää investointitukea.



LIIKENTEEN VEROTUS

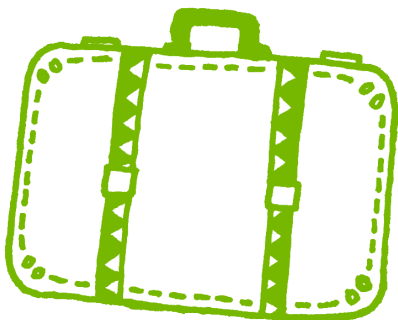
Liikenteen ja autojen verotuksen on perustuttava pitkäjänteiseen ja vakaaseen veropoliittiseen kehitykseen. Verotus ei saa kasvattaa kohtuuttomasti liikkumisen kustannuksia.

Tulevalla vaalikaudella tulee jatkaa jo aloitettua veropoliittista linjaa autoverojen alentamiseksi kohdentaen kevennykset erityisesti vähäpäästöisiin autoihin.

Autokantaa tulee uudistaa nopeammin, jotta päästötavoitteet saavutetaan. Autoveron alentuessa verohyöty ei ohjaudu vain uusien autojen hankintaan. Myös käytettyjen autojen ostajat hyötyvät autoveron alenemisesta välirahan pienentyessä. Esimerkiksi romutuspalkkion tapaiset kampanjat voisivat edelleen tukea autokannan uusiutumista, vaikka niiden vaikutus onkin pieni.

Liikenteen polttoaineverotusta ei tule korottaa. Haluamme yhä enemmän uusiutuvaa tankkiin. Päästöohjausta tuetaan keventämällä kestävien biopolttoaineiden verotusta.

Kansallisen lentoveron käyttöönottoon suhtaudumme kielteisesti. Uusi veromuoto aiheuttaisi haittaa kotimaan matkailulle, lentokentille ja alueiden tasa-arvolle.



RAUTATIET

Päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi rautateiden kehittäminen on ensisijaisen tärkeää. Nopeat rautatieyhteydet ympäri Suomen ja rajojen yli luovat raideliikenteestä yhä vetovoimaisemman vaihtoehdon yksityisautoilulle ja laajentavat suomalaisten työssäkäyntimahdollisuuksia.

Henkilöraideliikenteen avaaminen kilpailulle on toteutettava niin, että se antaa aidon mahdollisuuden myös kaupungeille, maakunnille ja yrityksille järjestää junaliikennettä.

SORATIET JA YKSITYISTIET

Soratieverkoston kuntoon on kiinnitettävä erityistä huomiota, sillä ne turvaavat koko maan asumisen ja elinkelpoisuuden.

Yksityisteiden valtionavustuksissa tällä vaalikaudella korotettua tasoa on jatkettava. Yksityisteillä on erittäin merkittävä rooli mm. maa- ja metsätaloudelle, matkailulle, vapaa-ajan asukkaille ja Puolustusvoimille. Yksityisteihin ja pienten haja-asutusalueiden teiden hoitamiseen tulee kohdistaa siten enemmän voimavaroja.

LENTOLIIKENNE

Pitkien etäisyyksien Suomessa lentoliikenne on välttämättömyys alueellisen saavutettavuuden, elinkeinoelämän ja matkailun kannalta.

Helsinki-Vantaan lentoliikenteellä on suuri merkitys koko Euroopalle nopeimpana yhteytenä Aasiaan. Helsinki-Vantaata tulee kehittää

erityisesti kansainvälisen liikenteen kenttänä. Suomessa maakuntakenttien ensisijainen tehtävä on Suomen sisäisen henkilöliikenteen hoito. Matkailun näkökulmasta tarkoitukseen soveltuvia lentokenttiä tulee kehittää palvelemaan nykyistä enemmän myös kansainvälistä liikennettä.

Nopeiden, maan sisäisten liikenneyhteyksien kannalta lentotoiminta ja sitä palvelevat lentoasemapalvelut on varmistettava. Yhteydet on turvattava kaikista maakunnista maksimissaan kolmessa tunnissa pääkaupunkiseudulle.

Operaattorien toiminnan kannattavuus pienemmiltä kentiltä on turvattava osin julkisin varoin. Myös lentokenttäverkostoaamme täydentäviä Finavian ulkopuolisiin lentokenttien toimintaa voidaan tukea.



KÄVELY JA PYÖRÄILY

Kävelyn ja pyöräilyn tulee jatkossa olla yhä tiiviimpi osa liikenteen palvelukokonaisuutta. Kävelyn ja pyöräilyn mahdollistaminen tulee huomioida ympäri maata maankäyttöä, asuamista ja liikennettä suunniteltaessa. Kävelyn ja pyöräilyn edellytyksien tukemisella voidaan saavuttaa liikenteen kasvihuonekaasupäästöjen vähenemistä ja edistää kansanterveyttä.

Meillä tulee olla niin valtakunnalliset, maakunnalliset kuin kunnalliset kevyen liikenteen reitit, sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmat jokaisella edellä mainitulla tasolla. Uusia pyöräteitä on rakennettava tai jätettävä maanteiden viereen riittävän leveä kaista pyöräilijöille.

Tulevaisuudessa liikennesuunnittelussa tulee huomioida erityisesti pyörien kuljettaminen joukkoliikenteessä. Kaupunkipyöräjärjestelmiä tulee kehittää ja edistää ympäri Suomen. Sähköpyörien hankinnan tukemista tulee harkita.



JOUKKOLIIKENNE JA JULKINEN LIIKENNE

Joukkoliikenne on yksi osa liikenteen palvelukokonaisuutta. Joukkoliikennepolitiikkaa on hoidettava sekä maakuntien että koko Suomen näkökulmasta. Erilaisten asiakkaiden tarpeet tulee ottaa huomioon yhteistä joukkoliikennepolitiikkaa suunnitellessa.

Erilaiset kutsutaksijärjestelmät, yhdistelmäkuljetukset sekä mahdollisuus yhdellä lipulla matkustamiseen kaikissa liikennevälineissä ovat tulevaisuuden palveluliikennettä, jolla turvataan eri tilanteissa olevien suomalaisten liikkumistarpeet. Myös haja-asutusalueiden autottomien asukkaiden oikeus kohtuuhintaiseen liikkumiseen ja asiointiin on turvattava.

Julkisessa liikenteessä siirrytään ympäristöystävällisiin käyttövoimiin, kuten sähköön, bio-kaasuun tai muihin biopolttoaineisiin.

VESILIIKENNE

Vesitiekuljetukset ovat kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisiä liikennemuotoja. Suomessa on sekä merellä että sisävesillä tapahtuvaa rahti- ja matkustajaliikennettä. Katsomme, että merellä ja sisävesillä tapahtuvan vesiliikenteen tulee säilyä kilpailukykyisenä ja toimivana, meriliikenteen ympärivuotisuus on turvattava. Haluamme kehittää koko satamaverkostoamme ja myös veneilyn toimintaedellytykset tulee turvata.

LIIKENNETURVALLISUUS

Viime vuosina liikenneturvallisuus on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Liikenneturvallisuutta voidaan edelleen parantaa tiestöä parantamalla, positiivisella valistustyöllä, valvonnalla ja laadukkaalla kuljettajakoulutuksella.

Liikennerikokset ja rikkeet tulee kitkeä määrätietoisesti pois. Yksi erityissuojelun ansaitseva kohderyhmä on lapset ja nuoret. Mm. suoja-
tierikkomuksiin tulee puuttua vieläkin kovem-
milla rangaistuksilla.

LAAJAKAISTAT

Nopeiden ja kohtuuhintaisten laajakaistayhteyksien rakentamista koko maahan jatkettava. Rakentamisen kustannukset kansalaisille tulee olla tasapuoliset. Laajakaistarakentaminen yhteis-työssä muiden hankkeiden, kuten sähköverkon rakentamisen tai tiehankkeiden yhteydessä, alentaa kaikkien osapuolten rakentamiskustannuksia.

Valtiovallan on poistettava viimeiset esteet saada koko Suomi nopeiden ja kohtuuhintaisten laajakaistayhteyksien piiriin. Se vähentäisi mm. työn tekemisen riippuvaisuutta ajasta ja paikasta sekä mahdollistaisi näin uusien innovaatioiden syntymistä.

Valokuituyhteyksien hankkimista kotitalouksiin voitaisiin tukea myös esimerkiksi kotitalousvä-hennystä laajentamalla. Myös tukiohjelmia on tarvittaessa kehitettävä ja jatkettava. Myös langattomien 5G-yhteyksien nopea laajentuminen on tärkeää.